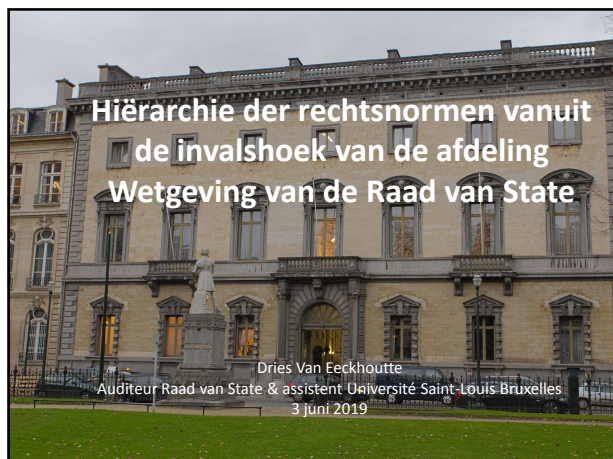

Overzicht

1. Kenmerken advies Raad van State
2. Adviesbevoegdheid
3. Adviesverplichting
4. Onderzoek in functie van de termijn
5. De “3 punten” en de hiërarchie der rechtsnormen
6. Na het advies
7. Bekendmaking adviezen
8. Vragen?

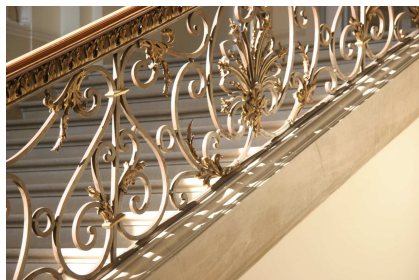
1. Kenmerken advies

Kenmerken advies

- Op vraag lid van regering of parlementsvoorzitter
dus *niet*: op eigen initiatief, op vraag andere overheid
- Over teksten van wettelijke en reglementaire aard (zie later)
- Over finale ontwerpteksten
- Niet-bindend, beredeneerd, juridische advies
dus *niet*: beleidsadvies, inhoudelijke expertise, ...
- *Niet*: wettigheids- of kwaliteitswaarborg
open onderzoek
Omvang onderzoek afhankelijk van termijn (zie later) en werklast
vraag binnen adviesaanvraag kan
- *Wel*: binnen beperkte termijn advies over belangrijkste juridische punten

2. Adviesbevoegdheid

Adviesbevoegdheid

1. Over ontwerpteksten van wettelijke aard
Voorontwerpen – voorstellen en amendementen
Uitzondering: louter ‘formele wet’ (bv. begroting, rekening, lening, domeinverrichting, legercontingent)
2. Over ontwerpteksten van reglementaire aard
Ontwerp van KB en MB
Voor zover: algemeen verbindende rechtsregels
Dus *niet*:
herziening GW, samenwerkingsakkoord, parlementsreglement, individuele beslissingen, beleidsdocumenten, omzendbrieven, besluiten gedecentraliseerde besturen, ...

3. Adviesverplichting

Adviesverplichting

- Elk wetgevend of reglementair ontwerp dat uitgaat van regering of één van haar leden
Pas op: elke bepaling moet zijn onderzocht
- Uitzondering: met bijzondere redenen omklede hoogdringendheid
Voor ontwerpbesluit
In de praktijk: kan geen 5 dagen wachten
Duidelijk en concreet in aanhef motiveren
Pas op: mogelijke rechterlijke sanctie achteraf!
Middel van openbare orde en kan jaren later voor problemen zorgen (bv. Cass. 19/2/2012, P. 12.0394.F)
- In geval van twijfel: advies aanvragen!
Bv. is het ontwerp wel reglementair van aard?
- Niet verplicht voor voorstel en amendement
Uitzondering: 1/3 parlementsleden of meerderheid taalgroep

4. Onderzoek in functie van de termijn

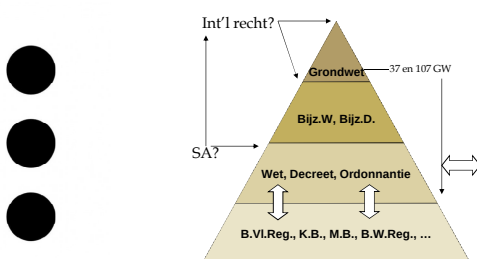

Onderzoek in functie van de termijn

Drie procedures, hun voorwaarden en gevolgen:

1. Dertig of zestig dagen
Onderzoek *kan* worden beperkt tot de "3 punten"
2. Vijf werkdagen
Gemotiveerde spoedeisendheid vereist
Onderzoek verplicht beperkt tot de "3 punten", en dan nog...
3. Geen termijn
Zo grondig mogelijk onderzoek: de "3 punten", maar nog veel meer: bv. de interne en externe coherentie van de tekst, wetgevingstechniek, overeenstemming der taalversies, ...

5. De "3 punten" en de hiërarchie der normen

a) bevoegdheid

Bevoegdheidsverdeling tussen fed., gew. en gem.

Belastingsbevoegdheid versus materiële bevoegdheid

Bv. wijziging federale materiële regels (bv. fiducia) of belastingregels (bv. btw op online weddenschappen) met impact op gewestfiscaliteit

Bv. wijziging deelstaatrechts met impact op federale belastingen (bv. terugdraaiende meters = btw vrijstelling)

Let op voor oneigenlijke retributies (bv. keuringsinstellingen)

Sinds 6eSHV ook personenbelasting veel complexer

In geval van twijfel: overleg!

Bevoegdheidsverdeling tussen wetg. en Ko.

Bevoegdheidsverdeling tussen België en EU

Is de EU exclusief bevoegd? Zo ja, EU machtiging om alsnog op te treden?

Beginsel van loyale samenwerking (art. 4, lid 3, VEU)

b) rechtsgrond

Afdoende rechtsbasis?

Overeenstemming met het internationaal recht (multilaterale verdragen, bilaterale verdragen, EVRM)

Overeenstemming met het EU-recht

Sectorspecifiek EU-recht

Pas op met latere wijziging omzettingsregeling!

EU-regels met horizontale werking: bv. vier vrijheden, staatssteunregeling, dienstenrichtlijn

Overeenstemming met hogere normen van intern recht

Bv. legaliteitsbeginsel (art. 170, 172 en 173 Grondwet)

Pas op met overgangsregelingen!

Pas op met delegaties van reglementaire bevoegdheid aan Minister of aan ambtenaar!

Pas op met delegatieketens (Wet – KB – MB – ambtenaar – circulaire – richtsnoer - ...)

Bv. blijft Koning binnen de marges van zijn wettelijke delegatie?

Bv. KB dient in lijn te zijn met wettelijke voorschriften ... ook in andere materies

c) Voorafgaande vormvereisten

In beginsel geen ontvankelijkheidsvereiste RvS

Behalve overleg in Ministerraad (!)

Pas op: tekstwijziging ingevolge later vervulde vormvereiste
=> opnieuw naar RvS

Horizontale vormvereisten:

Bv. betrokkenheid van, overleg met, ... deelstaatregeringen

Bv. aanmelding bij COM (bv. staatssteun, technische norm, dienstenrichtlijn)

bv. advies IF, begrotingsakkoord, RIA, advies GBA, ...

Materie specifieke:

Bv. Bleu-douaneraad, BTW-comité, Werkgroep Gemengde Verdragen, ...

6. Na het advies

Na het advies

Aanpassen tekst na advies?

- Enkel om tegemoet te komen aan opmerkingen in advies
- Andere aanpassingen/toevoegingen: opnieuw om advies voorleggen (pragmatisch toepassen)

Reactie op advies?

- memorie van toelichting (voor wetgevende teksten)
- verslag aan Koning (voor KB)

7. Bekendmaking adviezen

Vroeger:

- In parlementaire stukken (voor decretaal teksten)
- (zeldzaam) in Staatsblad (verslag aan de regering)

Sinds 1 januari 2017 ook op www.raadvanstate.be

- Nieuw advies (met ontwerp tekst), zodra:
 - ingediend in parlement
 - besluit bekendgemaakt in Staatsblad
- Alle oude adviezen

Bedenkingen:

- Past in trend naar ruimere transparantie
- Voordeel: adviezen over besluiten nu ook toegankelijk; adviezen systematisch consulteerbaar (bv. via zoektermen)
- Uitdaging: belang motivering!

8. Vragen

